

Η Πολιτισμική Διάσταση στην Εκπαίδευση, Πρόγραμμα «Μελίνα»

Διαβάστε το παρακάτω κείμενο που αφορά τη σημασία των τεχνών στην εκπαίδευση. Αναφέρεται στη φιλοσοφία και στους στόχους του προγράμματος «Μελίνα-Εκπαίδευση και Πολιτισμός», που οργανώθηκε από τα Υπουργεία Παιδείας και Πολιτισμού (1994-2004).

Η Πολιτισμική Διάσταση στην Εκπαίδευση

[...] πολιτισμός και εκπαίδευση είναι δύο άρρηκτα δεμένες μεταξύ τους έννοιες. Δυο έννοιες που βρίσκονται σε συνεχή διάλογο.

Έμφαση στον πολιτισμό μέσα στο εκπαιδευτικό σύστημα, σημαίνει συνειδητό πλησίασμα της ανθρώπινης κατάκτησης. Σημαίνει ότι η γνώση προσεγγίζεται ως προϊόν της προσπάθειας του ανθρώπου να καλυτερέψει τη ζωή του, να επικοινωνήσει καλύτερα με τους γύρω του, να μοιραστεί με άλλους τις αγωνίες του και τα προβλήματά του.

Έμφαση στον πολιτισμό, σημαίνει επικοινωνία με τους άλλους ανθρώπους. Πλησίασμα του «άλλου», του διαφορετικού, κατανόηση των ιδιαιτεροτήτων του, διάλογος απόψεων και επαφή μέσα από τα κοινά προβλήματα, τα κοινά ερωτήματα, που σφραγίζουν την πορεία της ανθρώπινης ύπαρξης.

Στην κατεύθυνση αυτή οι τέχνες, αν αντιμετωπιστούν ως μέσο έκφρασης της εσωτερικής ανάγκης του ανθρώπου για σχέση και επικοινωνία με τον συνάνθρωπο, κι όχι ως επαγγελματική ή προσωπική ενασχόληση χαρισματικών ατόμων, τότε θα προσφέρουν ιδανικό όραμα σε μια παιδεία που αναζητά φωνή περισσότερο πειστική για τη νεολαία.

Παράλληλα, πρέπει να συνειδητοποιηθεί πως «η καθημερινή σκληρότητα, που όλοι βιώνουμε στις τεχνολογικά αναπτυγμένες κοινωνίες μοναχικών ατόμων, βρίσκει στα

παιδιά τον ιδεώδη στόχο της» και καθιστά επιτακτική την ανάγκη μιας εκπαίδευσης που να στηρίζεται και να προάγει την κοινωνική ευαισθησία και τον ανθρωπισμό.

Από αυτή την άποψη, «η αρμονική κοινωνική συνύπαρξη, η μη περιθωριοποίηση και ο σεβασμός του διαφορετικού, η συμπαράσταση στον μη προνομιούχο αλλά και η προστασία του περιβάλλοντος και της αξιοπρέπειας του πολίτη αποτελούν, κατά πολύ, θέμα αισθητικής καλλιέργειας».

Πέρα από την ενασχόληση με τις τέχνες, αυτή την καλλιέργεια υπηρετεί η Αισθητική Αγωγή, που πρέπει να αναπτυχθεί δυναμικά σε όλες τις βαθμίδες και κατευθύνσεις της εκπαίδευσης.

Σε ένα τέτοιο πλαίσιο αξιών, η Αισθητική Αγωγή μπορεί να θεωρηθεί το πρώτο βήμα, μια καινούρια σελίδα στην ιστορία της Ευρωπαϊκής Εκπαίδευσης. Μπορεί και πρέπει να προσεγγίσει και τους λιγότερο χαρισματικούς, τους μη προνομιούχους, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, προβάλλοντας την αρχή ότι η ενασχόληση με την τέχνη είναι πολιτισμός, επειδή ακριβώς δίνει τη δυνατότητα στα πρόσωπα και στους λαούς να διερευνούν, να εκφράζονται, να επικοινωνούν και να δημιουργούν.

[Φιλοσοφία και στόχοι του Προγράμματος Μελίνα,](#)

απόσπασμα από την εισαγωγή

Ασκήσεις

1. Με ποιον τρόπο προτείνει το Πρόγραμμα Μελίνα να αντιμετωπιστούν οι τέχνες;
2. Ποιοι είναι οι στόχοι της Αισθητικής Αγωγής σύμφωνα με το κείμενο;
3. Ποια αντίληψη για τον πολιτισμό προβάλλεται στο κείμενο; Ποιον ορισμό θα δίνετε εσείς στην έννοια του πολιτισμού; Ποια συμπεριφορά θεωρείτε πολιτισμένη; Εργαστείτε σε ομάδες και συζητήστε το θέμα. Μπορείτε να ανατρέξετε σε λεξικά, σε εγκυκλοπαίδειες και σε άλλες πηγές, προκειμένου να εμπλουτίσετε τον προβληματισμό σας.
4. Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι βασικός στόχος της διδασκαλίας των τεχνών στην **ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΑ** εκπαίδευση είναι η ανάδειξη των ταλαντούχων ατόμων. Νομίζετε ότι το Πρόγραμμα Μελίνα υιοθετεί αυτήν την άποψη; Ποια είναι η δική σας θέση πάνω στο θέμα; Να αναπτύξετε γραπτά τη θέση σας με τα κατάλληλα επιχειρήματα και τεκμήρια σε ένα κείμενο με τη μορφή άρθρου για την ιστοσελίδα του σχολείου.